

Diarienummer: SN-2026/159

Handläggare: Ulrika Lisshagen, verksamhetsutvecklare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Riktlinje för ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd

Förslag till beslut

Socialnämnden antar ny riktlinje för ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd att gälla från och med den 1 juli 2026.

Tidigare riktlinje för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt (SN-2019/241) upphör därmed att gälla den 1 juli 2026.

Sammanfattning av ärendet

En omfattande översyn och revidering av riktlinjen för ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd har genomförts. Förslaget innebär en genomgripande omarbetning av tidigare riktlinje, med ny struktur, uppdaterad lagstiftning, förtydligade rättsliga utgångspunkter samt utvecklade avsnitt kring handläggning, barnrättsperspektiv, förebyggande arbete, aktivitetskrav och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar.

Riktlinjen har anpassats till ny socialtjänstlag (2025:400) samt till förändringar i angränsande lagstiftning och aktuella kunskapsstöd från Socialstyrelsen. Syftet är att stärka rättssäkerhet, likvärdig handläggning och tydlighet i arbetet med ekonomiskt bistånd inom Knivsta kommun.

Ärendets uppkomst och historik

Nuvarande riktlinje för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt antogs av socialnämnden år 2020 (SN-2019/241).

Sedan dess har omfattande förändringar skett inom lagstiftning, rättspraxis och socialtjänstens arbetssätt. I samband med införandet av ny socialtjänstlag (2025:400) har behov uppstått av en genomgripande översyn av riktlinjen.

Arbetet har även syftat till att skapa en tydligare struktur, stärka barnrättsperspektivet, utveckla de rättsliga och metodmässiga delarna av handläggningen samt förtydliga arbetet kring egen försörjning, aktivitetskrav och förebyggande arbete.

Övergripande ändringar

Förslaget innebär bland annat:

- anpassning till ny socialtjänstlag (2025:400)
- ny och mer strukturerad disposition av riktlinjen
- tydligare beskrivning av handlägningsprocessen
- utvecklat barnrättsperspektiv och tydligare fokus på barnets bästa
- förtydliganden kring individuell behovsprövning och rättssäker handläggning
- utvecklade avsnitt kring aktivitetskrav och individuell plan
- förtydliganden kring hushållstyper, boendeformer och försörjningsansvar
- utökade och förtydligade avsnitt om förebyggande arbete
- utvecklat arbete kring felaktiga utbetalningar (FUT), bidragsbrott och välfärdsbrottslighet
- förtydliganden kring samverkan och samordning
- uppdaterade laghänvisningar och styrande dokument
- språkliga och redaktionella förtydliganden för ökad tydlighet och enhetlighet

Riktlinjen innehåller även ett nytt bilagt avsnitt kring felaktiga utbetalningar och förebyggande av välfärdsbrott.

Rättslig utredning

Lagstöd

Ärendet grundar sig främst på socialtjänstlagen (2025:400), kommunallagen (2017:725), förvaltningslagen (2017:900) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Även bidragsbrottslagen (2007:612), lag om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (2008:206), lag (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet samt relevanta föreskrifter, allmänna råd och kunskapsstöd från Socialstyrelsen aktualiseras i ärendet.

Interna styrdokument

Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt, SN-2019/241.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser. Riktlinjen syftar dock till att bidra till en mer rättssäker och enhetlig handläggning samt till att förebygga felaktiga utbetalningar och långvarigt biståndsberoende.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Förslaget innehåller ett förstärkt barnrättsperspektiv och tydligare skrivningar kring barnets bästa, barns delaktighet och hur barns situation ska beaktas genom hela handläggningsprocessen.

Riktlinjen bedöms sammantaget stärka barnperspektivet och vara förenlig med barnkonventionen.

Konsekvenser om beslutet inte tas

Om ny riktlinje inte antas kvarstår tidigare riktlinje, som inte är anpassad till nuvarande lagstiftning, arbetssätt eller kunskapsstöd.

Detta riskerar att leda till otydlighet, bristande likvärdighet och minskad rättssäkerhet i handläggningen av ekonomiskt bistånd.

Samlad bedömning

Förvaltningen bedömer att den nya riktlinjen är nödvändig för att säkerställa att handläggningen av ekonomiskt bistånd sker rättssäkert, likvärdigt och i enlighet med aktuell lagstiftning och kunskapsutveckling.

Den nya riktlinjen bedöms skapa tydligare stöd för handläggningen, stärka kvaliteten i arbetet samt bidra till ökad tydlighet för både handläggare och enskilda.

Förvaltningen föreslår därför att socialnämnden antar ny riktlinje för ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd att gälla från och med den 11 juni 2026.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2026-05-19

Riktlinje för ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd, SN-2026/160

Bilaga 1 FUT

Tidigare riktlinje för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt, SN-2019/241

Beslutet skickas till

Akten

Catrin Josephson
Socialchef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☒ Nej ☐

2. Hur har barns bästa beaktats?

Barnets bästa har beaktats genom att riktlinjen tydliggör att ett barnrättsperspektiv ska genomsyra hela handlägningsprocessen. Riktlinjen innehåller förtydligade skrivningar kring barnets bästa, barns delaktighet, barns behov och hur barns situation ska uppmärksammas och beaktas vid bedömningar av ekonomiskt bistånd.

Riktlinjen innehåller även särskilda avsnitt som rör barns situation, exempelvis barns delaktighet, växelvis boende, barns särskilda behov samt hur barn påverkas av hushållets ekonomiska situation. Vidare betonas vikten av tidiga och förebyggande insatser för att motverka långvarig ekonomisk utsatthet för barn.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

Det kan i vissa enskilda ärenden uppstå intressekonflikter mellan barnets bästa och andra hänsyn, exempelvis hushållets ekonomiska förutsättningar eller den enskildes ansvar för sin försörjning. Riktlinjen tydliggör därför att barnets bästa ska ges särskild tyngd när barn berörs och att individuella bedömningar alltid ska göras.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☒

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☐

Barn har inte tillfrågats inom ramen för framtagandet av riktlinjen. Bedömningen har varit att riktlinjen främst utgör ett juridiskt och metodmässigt styrdokument för socialtjänstens handläggning och inte är utformat på ett sätt där barns direkta delaktighet bedömts möjlig eller ändamålsenlig i processen. Barnperspektivet och barnets bästa har istället beaktats genom lagstiftning, barnkonventionen samt genom förtydligade skrivningar i riktlinjen.